

Förberedande material samt uppföljning
till lärare inför föreställningen
AYSHE – En föreställning om mod

Info om kurder och Kurdistan:

Det finns omkring 35 miljoner kurder i världen. De flesta lever i Turkiet, Syrien, Irak och Iran (visa karta). Området kallas Kurdistan, de flesta som bor där är kurder.

Kurdistan är dock inget självständigt land. Men kurderna är ett folk med en egen kultur, ett eget språk och gemensam historia. De flesta kurder är muslimer men jämfört med andra muslimer i området är religionen inte lika viktig i deras kultur.

Kurder härstammar från de folk som levde i Mesopotamien (där nu Irak ligger) och längre österut för flera tusen år sedan. Man har hittat kurdiska bosättningar som är 8000 år gamla.

Kurderna har aldrig haft en egen stat utan har varit minoriteter i de olika länderna ovan. De har ofta förföljts och många gånger har de fördrivits från sina hemtrakter.

De flesta kurder bor i sydöstra Turkiet. I Turkiet har de kämpat om självbestämmande i ca 100 år. Turkiet har bekämpat deras försök till självständighet. Bland annat var det förbjudet under större delen av den tiden att prata och sjunga på kurdiska. En del fängslades för att de pratade kurdiska. Det lättades upp lite på 1990-talet men inte förrän en bit in på 2000-talet blev det blivit tillåtet att prata kurdiska i TV. Så sent som för 10 år sedan bestämdes det att det skulle bli tillåtet att prata kurdiska i vissa skolor.

Källa:

Lätta fakta om kurder på so-rummet.se

<https://www.so-rummet.se/fakta-artiklar/latta-fakta-om-kurderna#>

Wikipedia

Huvudpersonen i föreställningen **Ayshe - En föreställning om mod** är baserad på en sann historia om Ayshe Shan som föddes 1938 i den kurdiska delen av Turkiet. Ayshe var kurd och hon ville bli sångerska. På den tiden i det samhälle där Ayshe växte upp var det helt oacceptabelt för tjejer att sjunga offentligt. Dessutom var det var ju förbjudet att sjunga på kurdiska så Ayshe hade allt och alla emot sig i sin dröm om att bli sångerska.

Uppföljningsmaterial:

Dela ut lappar till alla elever. På lapparna får de svara på följande frågor och lämna in anonymt till lärarna:

1. Vad är jag mest rädd för?
2. Vad skulle jag göra om jag var modig?
3. Vilken är min största (hemliga) dröm?

Dessa lappar skulle vi gärna få av er! Antingen på mail:

Miriam.o@telia.com

Eller postade till:
Miriam Oldenburg
Knypplerskevägen 20
168 38 Bromma

Fråga eleverna:

Vet ni var Ayshe bodde? (svar: Södra Turkiet/Kurdistan) Kan ni peka ut på en karta på ett ungefär? (visa karta över Europa inklusive Mellanöstern/sydvästra Asien)

Fanns Ayshe på riktigt? (svar: Ja! Hon hette Ayshe Shan och var en stor stjärna. Hon är en legend hos kurder i hela världen). Spela gärna någon sång av henne – det finns mycket på YouTube.

Vet ni vilka instrument de spelade i föreställningen? (svar: klarinett, tvärflöjt, dragspel och slagverk/trummor)

Diskutera med eleverna:

Vad kan det finnas för hinder för barn idag, i Sverige, att följa sina drömmar? Förväntningar från familjen och vännerna? Ekonomiska hinder? Ens egna rädslor? Etc.

Vad innebär gruppträck? Vad innebär mobbing? Vad kan det få för konsekvenser för den som blir mobbad? Vad kan man göra om man ser någon bli mobbad? Vad kan man göra om man själv blir mobbad?

Berätta för eleverna var de kan vända sig om de upplever någon form av förtryck hemma eller trakasserier i skolan. Till exempel kan de vända sig till Bris på telefonnummer 116 111 eller www.bris.se, till jourhavande kompis på Röda korset www.jourhavandekompis.se, till skolpersonal, sjukvård eller till polisen.

Återkoppla gärna till oss om vad eleverna tyckte om och vad de lärde sig av föreställningen!

Tack på förhand!

Team AYSHE: Saman Alias, Åsa Carlsson, Miriam Oldenburg, Neto Oliveira